

KARIUOMENĖ PALAIKYS TVARKĄ ČIKAGOJE

THE WHITE HOUSE PROCLAMATION

CAPTIVE NATIONS WEEK, 1966

"WHEREAS the joint resolution approved July 17, 1959 (73 Stat. 212), authorizes and requests the President of the United States of America to issue a proclamation each year designating the third week in July as "Captive Nations Week" until such time as freedom and independence shall have been achieved for all the captive nations of the world; and

WHEREAS freedom and justice are the inalienable rights of all peoples; and

WHEREAS these basic rights are presently denied to many peoples throughout the world; and

WHEREAS the United States of America, from its founding as a nation, has firmly subscribed to the principles of national independence and human liberty; and

WHEREAS, in keeping with this tradition, it remains an essential purpose and a fundamental policy of the United States of America to sustain these principles and to encourage their realization by all peoples;

NOW, THEREFORE, I, LYNDON B. JOHNSON, President of the United States of America, do hereby designate the week beginning July 17, 1966 as Captive Nations Week.

I invite the people of the United States of America to observe this week with appropriate ceremonies and activities, and I urge them to give renewed devotion to the just aspirations of all people for national independence and human liberty.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the Seal of the United States of America to be affixed.

DONE at the City of Washington this 8th day of July

in the year of our Lord nineteen hundred and sixty-six, and of the Independence of the United States of America the one hundred and ninety-first."

LYNDON B. JOHNSON,
President of the United States of America.

STATEMENT BY HONORABLE HUBERT H. HUMPHREY VICE PRESIDENT OF THE UNITED STATES FOR 1966 "CAPTIVE NATIONS WEEK"

"The American people reaffirm their deep interest in all peoples' right to freedom.

By Joint Resolution of the Congress, approved July 17, 1959, the President is authorized to issue a Proclamation each year designating the third week in July as "Captive Nations Week."

President Johnson has asked all of us

"to give renewed devotion to the just aspirations and all people for national independence and human liberty."

Our President has thus reminded us that our heritage is part of a universal ideal.

On July 4, 1966, we celebrated the 190th Anniversary of our independence. Throughout these almost 2 centuries, the concept of life, liberty and the pursuit of happiness has been central to our form of government.

Regrettably, these precious values are still not enjoyed by many peoples throughout the globe.

Our hearts go out to these peoples. We are mindful of their plight. We know how they yearn to be free. Each people's right to work out its own destiny — in liberty — is as deeply meaningful to us — as it was to our Founding Fathers.

May God grant that the prayers of mankind for a world of freedom and peace shall be fulfilled.

To these goals, we repledge ourselves. We express anew our faith in the triumph of these principles. We shall work — we shall strive — we shall persist — for these great international values."

HUBERT H. HUMPHREY

Aviacijos mechanikų streikas sustabdė penkių didžiųjų transporto bendrovių lėktuvus. Pradžioje atrodo, kad galės susitarti, bet iš Washingtono padarytu abiejų pusių vad. William J. Curtin (kairėje, atstovaujau bendroves) ir Joseph W. Ramsey (dešinėje, atstovauja mechanikus) pareiškimų matyti, kad negreit susitars.

Pietinėje Chicago dalyje buvo nužudytos 8 slaugės. Policija neša vienos nužudytos mergaitės lavoną. Pačioje Chicagoje ir jos apylinkėse ieškomas jaunas žudikas.

SENATAS PRIĖMĖ 6 BIL. PROGRAMĄ KOVOTI SU VANDENŲ UŽTERŠIMU

WASHINGTONAS. — Amerikos senatas trečiadienį nubalsavo priimti administracijos programą, kuria apie 6.2 milijonai dolerių bus skirti padėti miestams ir valstijoms išvalyti upes ir ežerus bei kovoti su jų užteršimu. Tie pinigai bus išleidžiami per šešis metus. Jų paskirtis yra ne tik išvalyti esamus užteršimus, bet ir apsaugoti Amerikos vandenį nuo užteršimų ateityje. Jau 8 valstijos turi plačias programas šiam tikslui atsiekti. Vien tik New Yorkas numato išleisti per ateinančius 10 metų 1.6 milijonų dolerių.

Vandens užteršimas yra pramonės miestų didelė problema. Alyva, įvairūs fabrikų chemikalai pagreitina ežerų priangimimą, padaro jų vandens naudojimą pavojingą, išnaikina žuvis ir grėsia gyventojų sveikatai.

Erie — mirštantis ežeras

Specialistai teigia, kad Erie ežeras yra mirštantis ežeras. Jame jau nėra gerųjų žuvų. Jo vanduo ne tik netinka gėrimui, bet ir maudytis jame nemalonu ir pavojinga. Per paskutinius 60 metų Erie ežeras "pasenėjo" kokių 2,000 metų. Didžiausias ežerų pavojus yra, vadinama, fertilizacija. Atmos, kuriose yra fosfatų ar nitratų pagreitina įvairių organizmų ir augalų augimą ir dauginimąsi. Jie vagia ežere esantį deguonį. Tie augalai miršta ir pūva, nusėdama į ežero dugną ir virsdami dumbliu. Tas dumbblas kyla ir ežeras ilgai virsta raistynu. Fertilizacija duoda vandeniu drumzliną, žalsvą spalvą.

Stengiasi gelbėti Michiganą

Michigano ežere jau irgi plačiai prasidėjo fertilizacijos procesas. Pernai apylinkės miesteliai savanoriškai susitarė gelbėti Michiganą ir jį leisti tik gerai išvalytas atmatas. Gerai dar, kad Čikagos atmosferos neina į ežerą, bet Illinois upė teka į Mississippi upę. Visvien norint apsaugoti Michiganą nuo dar didesnio užteršimo, reikia išleisti nemažai pinigų įvairiems filtravimo įrengimams ir atmatų chlorinavimui. Tuos įrengimus palengvina įsigyti senato priimtas vandens priežiūros įstatymas.

Prezidentas Johnsonas, kalbėdamas naujo okenografijos laivo užbaigimo proga, pasakė, kad vandenynai ateity bus labai svarbūs žmonijos maisto šaltiniai. Jis pasiūlė sovietams ir kitoms valstybėms bendrai dirbti tyrinėjant pasaulio vandenį. Vandenynai turi būti išnaudoti visos žmonijos gerovei.

IŠ VISO PASAULIO

LONDONAS. — Britų vyriausybė ir Anglijos Bankas pakėlė bankų palūkanas iki 7 procentų. Vyriausybė stengiasi išvengti piniginių vienetų nuvertinimo ir stengiasi sustabdyti gyventojų pirkimą, kad reikėtų mažiau importuoti ir kad būtų galima daugiau eksportuoti. Premjeras Wilsonas pareiškė, kad netolimoje ateityje teks griebtis dar griežtesnių priemonių.

WASHINGTONAS. — Indijoje lankosi Amerikos žemės ūkio sekretorius Orville Freeman. Jis painformavo Indijos vyriausybę, kad Amerika nebeturėtų tokių didelių kviečių atsargų ir nebegali tiek daug skirti Indijai, kaip anksčiau. Kongrese yra įstatymo projektai, kurie reikalauja, kad Indija mokėtų už gaunamus kviečius ne savo rupijomis, bet doleriais.

MASKVA. — Sovietų kompozitorius Šostakovičius, 59 metų amžiaus, taisosi po širdies smūgio Leningrado ligoninėje.

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai priėmė užsienio paramos įstatymo projektą ir pasiuntė jį senatui. Projektas apima 13.8 milijonų dolerių sumą ateinančioms penkiems metams. Už jį balsavo 237 atstovai, prieš 146.

BALTIMORE. — Didelis gaisras Baltimorėje sunaikino baldų parduotuvę ir sandėlius. Nuostolių padaryta už 2 milijonus dolerių. Sužeisti buvo 15 ugniagesių.

HONG KONGAS. — Šiaurės Vietnamo radijas ir spauda puola visus tuos, kurie bando siekti taikos Vietnamo konflikte. Japonijos premjeras Sato, Britanijos premjeras Wilsonas ir Jugoslavijos prezidentas Tito (kuris vadinamas išdaviku) perspėjami nedaryti nusikaltimų, nepataikauti Amerikai. Taika tik tada ateisianti, kai Amerika padės ginklus ir išeis iš Vietnamo.

LUSAKA. — Zambijos vyriausybė staiga atleido iš pareigų 17 aukštųjų policijos pareigūnų, baltųjų, daugiausia britų. Jie kaltinami simpatizavę Rodezijos baltųjų vyriausybei ir pranešinėję jai apie Zambijos vyriausybės nutarimus.

MEKSIKA. — Meksikoje du plėšikai, pragėję savo turėtus pinigus, nutarė sustabdyti kelyje ir apiplėšti autobusą. Jie taip ir padarė, tačiau teko nusivilti, nes autobuse važiuojo dalinys karo policijos, kuri vežė nubaustus kareivius į kalėjimo barakus. Policininkai plėšikus nuginklavo ir nusiėžė kartu į kalėjimą.

ST. LOUIS. — Nuo ilgos karšto oro bangos St. Louis mieste mirė jau 120 asmenų.

GEORGETOWN. — Naujoji Gvyanos valstybė siūnė į Ameriką ir Britaniją agentus, kurie ieško daktarų. Gvyanai labai trūksta medicinos personalo. Gyditojams siūlomos geros sąlygos.

IZRAELIO AVIACIJA PUOLĖ SIRIJOS STATOMĄ JORDANO UPĖS UŽTVANKĄ

JERUZALĖ. — Izraelio ir Sirijos pasienyje vėl įvyko konfliktas. Šį kartą Izraelio lėktuvai, perskridę Sirijos sieną, puolė inžinerijos projektą ant Jordano upės kranto. Sirija stengiasi nukreipti Jordano upės vandenį, kurį Izraelis naudoja savo nederlingų laukų drėkinimui, Sirijos keturi naikintuvai pakilo į orą ir susišaudė su Izraelio lėktuvais. Damasko radijas pranešė, kad du Izraelio lėktuvai numušti. Izraelis tai paneigia.

Izraelio štabo viršininkas generolas Itzak Rabin pareiškė, kad jam įsakyta būti pasirošusiam pulti Sirijos užtvankų statybas. Įsakyme premjeras Levi Eshkol nurodė, kad kiekvieną valandą gali ateiti įsakymas pulkti Sirijos Jordano upės nukreipimo projektus.

Pranešė Jungt. Tautos

Izraelio vyriausybė padarė dar niekada negirdėtą žygį. Apie lėktuvų puolimą buvo painformuota Jungtinių Tautų Saugumo Taryba ir JT taikos kariuomenės Palestinoje vadą norvegų generolą Odd Bull. Užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad šiais metais Sirija jau 93 kartus šaudė į Izraelio pusę. Sirijos teroristai jau nužudė 4 asmenis ir sužeidė 3. Dėl to teroro ir Sirijos veiksmų, Izraelis esąs priverstas griebtis atsikėsimų priemonių.

Numušė Sirijos lėktuvą

Sirija pranešė, kad 10 darbi-

ČIKAGA PASIŠAUKĖ KARIUOMENĖ

Trečią naktį riaušės negrų kvartale virto visuotiniu policijos ir baltųjų žmonių puolimu

Chicago miesto meras ir policijos viršininkas pasitarę su gubernatorium išsiskė Illinoisaus Nacionalinę Gvardiją tvarkai atstatyti negrų gyvenamame vakarinės Chicago kvartale tarp Ogden, Roosevelt, Pulaski, Madison ir Lake gatvių, kur jau trečia naktis iš eilės vyksta vis aršesnės riaušės, policijos ir baltųjų žmonių puldinėjimai ir krautuvų plėšimai su privačios nuosavybės naikinimu.

Naktį į penktadienį persauti 6 policininkai, vienas policijos kapitonas ir 30 civilinių asmenų sužeista, 280 riaušių ir plėšikavimo vadeivų suimta, o du žmonės iš pasalų paleistų kulkų užmušti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vakar Čikagoje 3,000 Tautinės Gvardijos vyrų laukė pasirošę įsikšti ir negrų rajone vykstančias riaušes.

♦ Meras Daley pareiškė, kad riaušės negrų rajone nėra atsitiktinis reiškinys. Jo nuomone, tam tikri elementai jau visiškai ruošėsi, organizavosi ir dabar vadovauja riaušėms.

♦ Washington 18 senatorių kreipėsi į Hanojaus komunistų režimą, įspėdami neteisti amerikiečių lakūnų, esančių šiaurės Vietnamo nelaisvėje. Jų nutelimas taip uždegtų Amerikos visuomenę, kad karas lengvai galėtų gauti dar aršesnes formas.

♦ Čikagoje buvo atidaryti trys specialūs teismai, nagrinėti negrų, riaušių dalyvių bylas.

♦ Čikagos mero specialioji žmonių santykių komisija pradėjo apklausti 100 liudininkų — portorikiečių apie jų gyvenimo sąlygas ir pagėdavimus.

♦ Atlanto vandenyne pasirodė naujas hurikanas, kuris gali atidėti numatytą pirmadienio "Gentini 10" skridimą.

♦ Čikagos policija vakar tris valandas apklausinėjo gyvą išlikusią slaugę Corazon Amurao, kuri viena matė žmogžudį, nužudžiusį 8 jos drauges. Ji policijai davusi daug naujų detalių apie nusikaltėlį.

Kad tame plėšikavimų ir vandalizmo sąmišyje esama rasistinio elemento, aprašo Daily News reporteris Burleigh Hines, pats negras, savo straipsnyje "El-nant per šerengą".

"Bam! Plyta iš užpakalio atsidaužė į policijos automobilį. Policininkas, vienas automobilioje, nuvažiuojo tolyn. Jis ką tik pervaziavo per šerengą (gauntlet) plytų ir bonkų, kurios buvo svaidomos į kiekvieną skvado automobilį ir baltaodį keleivį tarp Roosevelt rd. ir Douglas Ave. pietinėje Kedzie gatvėje.

Tarp 20 ir 30 metų amžiaus asmenys — visi, kaip aš pats, negrai, bet daugumas keliolikimčiai, ant galvų dėvėjo skaras, ir jų marškiniai buvo atsegti. Jie glaudėsi prie sienų, laikydami mėsą paruoštas plytas. Su jais buvo ir mergiųjų. Jie krykštavo kiekvieną kartą, kai plyta pataikė į baltaodį vairuotoją ar policijos automobilį. Tai buvo trečioji veiklos naktis miesto vakarinėje dalyje.

Faktiškai kiekviena krautuvė, kurios savininkas buvo baltasis, visoje šioje srityje liko sudaužyta ir daugelis jų išplėštą. Pats mačiau berniukus nešant iš skalbyklos ryšulius baltinių prie Douglas ir Kedzie.

Du autobusai buvo užpulti akmenimis, kurie bemažko nesusidėdė keleivius.

Man iš lėto einant Kedzie gatvę, paskui manęs ėjo baltas žmogus. Vienas negras nufotografavo jį. Plyta nepataikė, ir baltasis žmogus leidosi bėgti negrui vejantis iš paskui ir mėtant akmenis".

Valkatų gaujos išmušė taver-nos langus ir duris prie 13 ir Kedzie gatvių ir ją išplėdė; išlaužė langus ir apiplėdė Clarko supermarketą prie 3820 W. 16 St., kitą supermarketą prie 720 So. Kedzie Ave.; daužė langus ir mėtė gazolino bombas į pravažiuojančius automobilius 15 gatvėje ir Trumbull Ave. Apie vidurnaktį 100 riaušinių užpuolė ugniagesių stotį prie 2850 Fillmore St.; ir kadangi gaisrininkai buvo išvažiuavę gaisro gesinti, išmušė langus ir ardė įrengimus, kol policija išvaikė.

Policija sukonfiskavo daug šautuvų, revoliverių, pistoletų ir kitokių šaudyklių ir pradėjo medžioti iš pasalų šaudančius (snaiperius), kurie iš namų pro langus, nuo stogų ir kitaip pasislėpę šaudė į policiją arba svaidė akmenis, plytas ir padegtas bonkas.

Būrys negrų policininkų, persirengę civiliniais drabužiais, maišėsi po gaujų minią, sekdami ir areštuodami jų vadus bei kurstytojus. Kiti 100 policininkų laikėsi atsargoje, reikalingi esant, šioms pagelbėti. Daugiau kaip 500 policininkų pasiskirstė trimis grupėmis jau austant vargais negalais atstatė ramybę chaosu paverstose gatvėse.

Darius ir Girėnas palaidoti Kaune

Vokiečių okupacijos metu lakūnų palaikai dingę iš universiteto.

Siandien, liepos 16 d. suėmė lygiai 33 metai, kai du jauni lietuviai lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas žuvo Vokietijoje, Soldino miške, apie 650 kilometrų nuo Kauno. Dabar tas Soldino miškas yra lenkų valdomoje srityje.

Lakūnai liepos 15 dieną pakilo iš New Yorko aerodromo, perskrido Atlantą ir skrido Lietuvos link. Ore jie buvo 37 valandas ir 11 minučių. Jų vairuojama "Lituanica" buvo priversta nusileisti Soldino miške, kur abu lakūnai neteko gyvybės.

Lakūnų palaikai buvo parvežti į Kauną. Kauno Universiteto prof. Žilinskas rūpinosi balzamavimu. Patį balzamavimo darbą atliko šios srities specialistas J. Radvinskis. Didvyriams buvo pastatytas mauzoliejus ir ten padėti užbalzamuoti jų palaikai. Bet netrukus buvo pastebėta, kad balzamavimas nebuvo gerai atliktas. Lakūnų kūnus teko vėl pervežti į universiteto anatomikumą.

Tuo tarpu prasidėjo Antrojo Pasaulio Karas. Į Kauną pirma įsiveržė Raudonoji armija, vėliau atėjo vokiečiai, o dar vėliau ir vėl įsiveržė sovietų ginkluotosios jėgos. Vokie-

čiai pradėjo rinkti metalą. Jie norėjo paimti ir Dariaus ir Girėno varinius karstus. Bet nepajėgė tai padaryti. Karstai kažkur dingę iš anatomikumo, ir vokiečiai negalėjo jų surasti.

Inž. J. Balčiūnas, visą laiką besirūpinęs Dariaus ir Girėno palaikais, šių metų liepos mėnesį rusų okupuotoje Lietuvoje paskelbė šiuo reikalingu straipsnį. Štai inž. J. Balčiūno surinkti ir paskelbti duomenys apie Dariaus ir Girėno palaikų likimą:

Prasidėjo karas. Kauną užplūdo vokiečių okupantai. Po "apsaugos" skraiste jie grobstė, naikino kultūros vertybes. Išliko pavojus ir karstams su lakūnų palaikais. Imniavus vokiečių sargyba, jie buvo pervežti Vytauto, bažnyčion, Bet rūšiai čia buvo drėgnai, ir karstus vėl teko gražinti universitetui. Fiuoris paskelbė totalinį spalvotų metalų rinkimo vajų. Vokiečių kariūninkai ir rudmarškiniai lankė po žmones, įstaigas, namus, surašinėdami ir rinkdami spalvotą metalo gaminius, neaplenkdami net durų rankenų. Hitlerinis įgaliojimas užsuko ir į medicinos fakultetą. Kai, prisirašęs ilgiausią daiktų sąrašą, iškiso koplyčion, su didausmu užsirašė: "Du karstai, variniai". Įsitikinęs, kad jie netu-

ti, susidomėjo, kas tie vyrai lakūnų šalmams. Darbuotojai paaiškino, jog tai perskridusių Atlantą lietuvių lakūnų Dariaus ir Girėno palaikai.

— Kas? Lietuviai perskrido Atlantą? — stebėjosi hitlerininkas ir dar kartą apžvelgė lobi.

Greitai karstais susidomėjo gestapas. Žadėjo pakeisti kištus — "geresnius". Visi suprato tą okupantų "gudrybę" — gestapas tokiu būdu tikėjosi sunaikinti narsiąjų lakūnų palaikus.

Profesorius Šiaulys, į platusnį gyvenimo kelią prasimušęs darbu ir nepaprastu atkaklumu, jautriai išgyveno lakūnų tragiką mirtį. Jų žygdarbis kažkuo priminė jo gyvenimo kelią — lakūnai dėl neturto negalėjo įsigyti geresnio lėktuvo bei reikiamų navigacijos prietaisų, kas būtų padėję išvengti tragedijos.

Vieną 1942 m. vasaros pabaigą prof. Šiaulys, pasikvietęs patikimus universitete gyvenusius žmones Riaubą, Beržinską, Štriučkus, paaiškino:

— Buvusio aeroklubo lakūnai nori paslėpti Dariaus ir Girėno karstus ir prašo mūsų pagalbos. Visa tai turi likti paslapyje.

Karstus numatė paslėpti rūsyje, prie katilinės esančioje nišoje. Vakare, kai visi sumigo, talkininkai atvežė plytas ir paruošė skiedinį. Iš kiemo per lavoninę paruoštą meržiagą sunesė į rūsi. Po to karstus liftu nuleido rūsin ir, sudėję vieną ant kito, patalpino nišoje. Talkininkaujant dviem mūrininkams, iki aušros išaugo nauja siena. Prof. Šiaulys dar kartą visus įspėjo — jeigu gestapas tardytų, sakyti, kad karstus išsivežė atvažiuoti kažkokia vokiečių mašina.

Ir iš tiesų, praėjus kelioms dienoms, okupantai suodė, kad koplytėlė tuščia. Prasidėjo tardymai ir ieškojimai. Gestapininkai saukė, kad tai bolševikų darbas, ir ypač kibo prie rūmuose gyvenusių tarnautojų. Tačiau šie kartoję vieną ir tą patį: karstus išvežė vokiečių kareiviai. Okupantai nieko negalėjo padaryti.

Laikas bėgo. Tuo pat po karo mirė prof. Šiaulys, vėliau Beržinskis, Riauba. Buvusiame universitete nebegyveno ir Štriučkus. Net daugelis senesnių universiteto darbuotojų susigveno su ta mintimi, kad palaikus sunaikino hitlerininkai.

Kai Darius 1927 m., ruošdamasis skridimui, išvyko į Ameriką, jo duklė Nijolė buvo vos poros metų. Iš pat vaikystės ji pamilo ir gerbė gražų tėvo gyvenimo atminimą. Tačiau ją jaudino tai, kad taip susiklostė įvykiai, jog net ji, tikroji duklė, nežino tėvo kapo.

Valstybinio Dailės instituto diplomatas V. Mačiūka, rinkdamas medžiagą diplominiam darbui "Dariaus ir Girėno paminklas", susidomėjo lakūnų karstų likimu. Jis susižinojęs su kitais suinteresuotais asmenimis, ryžosi surasti lakūnų palaikus. Prasidėjo ieškojimai. Apklausti instituto darbuotojai tikrai spėjo, kad karstai gali būti paslėpti kažkur institute, tačiau nieko konkretaus pasakyti negalėjo. Liko tokia galimybė: docentas J. Riauba, mirusio senovo Riaubos sūnus. Jis gimė ir augo universiteto rūmuose, pro jo smalsias paauaglio akis vargu ar galėjo praslysti toks įvykis. Tačiau, kas ir kada karstus užmūrijo, nežinojo ir Riauba. Tėvas prieš mirtį išsitaręs, jog jie yra rūsyje ir kad tiksliai apie tai žino Štriučkus. Pagaliau siūlo galas atvedė prie tikslo — pensininkas Štriučkus parodė vietą, kurioje užmūrijo karstus. Tada, kaip žinoma, Kauno

Lengvas metodus patirti ar negresia apopleksija

Dr. Stephen Hegedus iš veterinarų ligoninės Perry Point, Md., dalyvaudamas Amerikos daktarų konferencijoje Chicagoje, išdėstė paprastą metodą, kaip patirti, ar žmogui negresia smūgis (apopleksija). Tai gali padaryti kiekvienas daktaras be jokio specialaus prietaiso, paspausdamas arterijas abiejose sprando pusėse.

Tos dvi arterijos, vadinamos karotidinėmis, gabenančios smegenims kraują ir su juo gyvybinį deguonį, kartais užsikemša arba susiaurėja dėl riebalinių substancijų arterijose susikaupimo. Arterijoms susiaurėjus kraujo pristatymas mažėja, o sumažėjus visiškai arba užsikimšus įvyksta smūgis (stroke).

Norint patirti, ar arterijose nėra riebalinių nuosėdų, daktaras pirštais prispaudžia pirmą vieną arteriją, paskui antrąją.

Normaliai, smegenys gauna užtenkamai kraujo taigi deguonies per vieną arteriją, sako Dr. Hegedus. Bet jei viena arterija yra susiaurėjusi arba užsikimšusi, o antrąją daktaras prispaudžia, tai netrukus šešios sekundės, kai žmogus parodys smūgio ženklus, kurie tuojau praeina, kai tik daktaras atima savo rankos pirštus ir kraujo srovė vėl prasideda. Kraujo tekėjimą į smegenis galima pertraukti iki minutės laiko be žalos smegenims, pasakė daktaras, bet arterijoms patikrinti užtenka kelių sekundžių.

m. vykdomojo komiteto sprendimu buvo sudaryta Medicinos ekspertų komisija, dalyvaujant S. Dariaus dukrai medicinos mokslų kandidatei N. Dariaitei-Mašlarienei. Ji atidarė rastus lakūnų karstus ir nustatė, kad 1946 metų polynio metu vanduo buvo apšėmęs patalpą (pro ventilatoriaus angą, kurioje buvo paslėpti lakūnų palaikai. Nors kūnai ir buvo balzamuoti, tačiau nuo vandens jų audiniai labai smarkiai pakeitė spalvą ir konsistenciją, o dauguma visai sunykę. Pakartotinai jų balzamuoti neįmanoma. Komisija nutarė, kad lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno palaikus tikslingiausia palaidoti. Tai ir buvo padaryta.

1964 m. liepos mėn. 12 d. Kaune, svyruoklių beržų pavėsyje, iškilmingai aidint gedulo muzikai, išaugo naujas kapas su memorialinėmis lentomis ir įrašais: S. DARIUS, 1896. I. 8—1933. VII. 17. S. GIRĖNAS, 1893. X. 7—1933. VII. 17.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Ne visos meškos geros

Superior nacionalinio miško Minnesotoje sargas William Bradshaw, 25 metų amžiaus, praėjus pirmadienį susitikio mešką, nuo kurios spėjo įsilipti į medį. Bet meška jo ir medyje nepalikto ramybės, o pakartotinai ji puolė penkis karstus įsilipdama į tą patį medį. Pirmą kartą ji nupiešė Bradshaw batų, antrą kartą jo kojų, trečiąjį ir ketvirtąjį kartą iškando po luitą jo kojos šlaibio. Kiekvieną kartą Bradshaw įstengė mešką taip pasvirti, kad ji išskridavo iš medžio. Penktąjį kartą įlipusi ji pati iškrito ir daugiau nebelipo.

Sužeistas jis išsėdėjo medyje, kol kiti miško sargai jį išlaipinę nugabeno į ligoninę.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pirmąjį metų pradžios mėnesio 15 d. dunda dividendus už visą mėnesį

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome apsilankyti naujų mūsų namų.

VALANDOS. Pirmadienį ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vakaro. Antradienį, penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro. Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2

ANT VISŲ SASKAITŲ %

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita iki \$10,000 apdrausta Federalinės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

VALGYKLA NĖRINGA

Lietuviški ir amerikoniški valgiai. Geras patarnavimas.

TERESE KARVELAITIENĖ - T. J. AGUIAR, Savininkė

Atidaro 6:30 val. ryto. Sekmadieniais 8:00 val. ryto.

2632 W. 71st St. Tel. 778-9359

TEIKIAME ĮVAIRIAS INFORMACIJAS

norintiems keliauti laivais, lėktuvais, traukiniais ar autobusais, vietoms užsakyti viešbučiuose teikiame kelionės informaciją. Skambinkite telefonu FI 6-2368. Mes atstovaujame šiuos viešbučius: SAHARA, THUNDERBIRD, LAS VEGAS. Norintieji tuose viešbučiuose užsakyti kambarius, skambinkite telefonu FI 6-2478.

BEALE-RASK TRAVEL SERVICE

Room 2008 — 67 E. Madison St.
CHICAGO, ILL. 60603

Union 6-9206

7643 HARDING AVENUE

MIAMI BEACH 41, FLORIDA

BLOKAS NUO PAJURIO

Sophie ir Bernice Welicka

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

Naugai dideli traukai - Graujai krovimo traukai

Naugai patalpinimas - Graujai išsistalpinimas patarnavimas

NUOŽAS NAUJOKAITIS

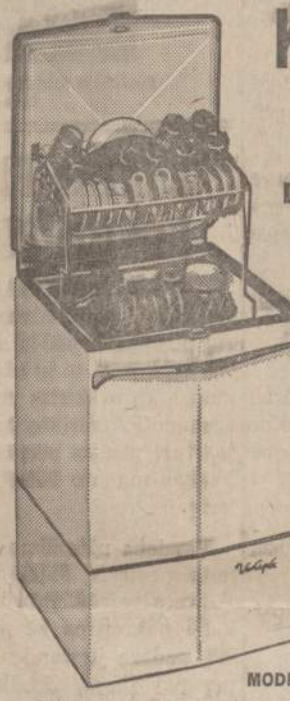
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Northbrook 5-9209

Now at GLASER'S

NEW!

KitchenAid

CLASSIC VARICYCLE PORTABLE DISHWASHER

MODEL KD-5

Limited space? This top-loading KitchenAid portable is the answer. Same dependable performance as famous KitchenAid built-in dishwashers. Just roll it to the sink. Push a button and dishwashing is done. See the all new line of KitchenAid portables, convertible-portables and built-ins here, now.

SEE IT HERE! Don't be switched from the best... KITCHENAID

NO MONEY DOWN — EASY TERMS

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. Kedzie Ave. PROspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

INVEST IN UNIVEST*

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.
Phone: Haymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

* Universal Investment Share Account

Jaunimo demonstracijos New Yorke

Liepos 8 d. lietuvių jaunimo suruoštos demonstracijos prie Jungtinių Tautų ir prie Sovietų Sąjungos atstovybių buvo kuklios ir maža kas apie jas rašyti. Dalyvavo gal juse apie tris šimtus, ir tai ne vien tik jaunimo.

Jaunimo būta su savo valstybių vėliavomis iš Australijos, Belgijos, Naujos Zelandijos, Vokietijos, Venecuelos ir iš kitur po keletą jaunuolių bei senesnio amžiaus New Yorko gyventojų. Gi newyorkiečių jaunuolių, be kai kurių jų veikėjų, nesimatė.

Gal todėl nepasirodė nei Lietuvos, nei JAV vėliavos...

Be to, policijos tos demonstracijos buvo nustumtos toliau nuo Jungtinių Tautų ir Sovietų Sąjungos patalpų, tai net pro langus iš tų patalpų nebuvo matyti demonstruojančių.

Na, jaunimas atliko savo pareigą, kaip Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso rengėjų programoj buvo numatyta. Panašiai kaip ir visos Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas įvykdė visą iš anksto numatytą programą ir priėmė rezoliucijas, kurios buvo suprojektuotos, bet gerai neapgalvotos, giliau neapsvartytos.

Buvęs

NEW YORK, N. Y.

Lenkijos tūkstantinė

Lenkams visada sekasi. Štai kad ir su šiluvos istorija. Dabar su pašto ženkluku, kur įdėti Vilniaus "aštraus bromai", anot vilniškių buvusių ubagų. Va, JAV pašto vadovybė taip pat išleido Lenkijos ženklą-ara su karūna. Nepatiko Varšuvos ponams, kam tam arui uždėta karūna, nes Maskvos nurodymu, ji buvo nuimta ir valstybės ženklu dabar paliktas tas pats aras tik jau be karūnos.

New Yorko miesto biblioteka suruošė savo antrame aukšte Lenkijos valstybės tūkstantčiui metų paminėti parodą. Kuklią ir tai "per vidurį".

Matykite, užsienio lenkai švenčia šiais metais tūkstanties metų sukaktuves nuo įsigalėjimo krikščionybės Lenkijoje — 966-1966. Gi pačioje Lenkijoje taip pat tos sukaktuvės nėra paminėtos; ne tik krikščionybės, bet ir Lenkijos valstybės tūkstanties metų įsikūrimo sukaktuvės yra minimos.

New Yorko miesto biblioteka tą parodėlę taip sutvarkė, kad gali ir šiaip ir taip manyti: jei nori, tai tūkstantis metų nuo krikščionybės priėmimo Lenkijoje, o jei nori — tai tūkstanties metų nuo Lenkijos valstybinio gyvenimo pradžios.

Tos bibliotekos antrame aukšte ant vienuolikos stalų po stiklu sudėta įvairūs veikalai iš Lenkijos valstybinio gyvenimo besikūrimo, o taip pat ir krikščionybės. Kukliai pamargintai įvairiais leidiniais buvę Lenkijos įvairūs padaliniai ir buvusios Lenkijos valstybės sienos. Tik Lietuva, kaip Lenkijos valstybės partneris, lyg pamišta. O juk gyvavo kurį laiką Lietuvos ir Lenkijos valstybė.

Štai kad ir žemėlapis Lenkijos padalinimų 1771, 1793 ir 1795 m. Juk tada kartu ir Lietuva buvo dalinama. Tiesa, yra padėtas veikalas Liublino Unijos Dnevnik, lenkų ir rusų kalba parašytas, 1869 m. St. Peterburg išleistas. Ten neabejotinai įrodoma, kaip 1569 m. Lietuvos atstovai Liublino seime gynė Lietuvos valstybės teises.

Kiti visi veikalai arba prieškariniais metais išleisti Lenkijoje ar užsieny; arba dabar spausdinti pačioje Lenkijoje. Štai Dobrowolskio Historia sztuki Polskiej, išleista Krokuvoje 1965 m., ir W. Zalesy-Tysig lat naszey wspolnoty — Londone 1961 m. žinoma, tai nėra pilna paroda, o tik šis tas iš kaip kurių

CLEVELANDO ŽINIOS

Didelės žaidynės Clevelande

Liepos 23-24 d. Clevelande įvyks 1966 m. š. Amerikos Pabaltiečių ir kartu ir Lietuvių Lengvosios Atletikos ir Plaukymo pirmenybės. Taipogi vyks ir Pabaltiečių Teniso pirmenybės.

Lengvoji atletika bus vykdoma vyrų, moterų ir jaunių klasėse. Plaukymas vyks visose suaugusių ir prieauglio klasėse.

Tenisas bus pravedamas šiose klasėse: vyrų, moterų, vyrų senjorų (virš 39 m.), jaunių (žemiau 19 m.), jaunučių (žemiau 15 m.) ir mergaičių (žemiau 17 m.).

Plaukymas vyks Case Institute of Technology baseine, 10900 Euclid Ave. (įėjimas per didžiuosius vartus iš Euclid Ave.)

Lengvoji Atletika vyks St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd., prie E. 185th Street.

Tenisas vyks Gordon Parko Teniso aikštėje, Memorial Shoreway prie Liberty Blvd.

Žaidynių tvarkraštis šeštadienį, liepos 23 d.

10:00 AM — 1:00 PM — Plaukymo pirmoji dalis.

10:00 AM — 7:00 PM — Tenisas.

2:00 PM — 5:00 PM — Atidarymo ceremonijos ir lengvosios atletikos pirmoji dalis.

5:30 PM — 8:00 — Plaukymo antroji dalis.

9:00 PM — Pobūvis, šokiai — Čiurlionio Ansamblio namuose.

Sekmadienį, liepos 24 d.

12:00 Noon — 3:00 PM — Lengvosios atletikos antroji dalis.

10:00 AM — Teniso tąsa ir užbaiga.

Varžybas rengia Clevelando Žaibas, talkininkaujant Clevelando lietuvių organizacijoms ir visuomenei.

Šios žaidynės yra Jaunimo Metų sportinės programos kulminacinis taškas. Clevelando visuomenė kviečiama gausiai išsilankyti ir varžybas visokeriopai paremti.

Clevelando sportininkai lietuvių rinktinėje

Septyni clevelandiečiai dalyvavo šiaur. Amerikos Lietuvių

veikalų, kuriuose aptarta Lenkijos valstybės kūrimasis ir buvusios kovos dėl Lenkijos laisvės. Vlks.

lengvosios atletikos rinktinėje, Lietuvių-Ukrainiečių varžybu metu Chicagoje, birželio 25-26 d. d.

Vyrų grupė — S. Venclauskas, V. Staškus, J. Stankevičius ir J. Kolovičius. Moterių atstovavo — D. Čiurlionytė, M. Jokubaitytė ir R. Jokubaitytė.

Rūta Jokubaitytė laimėjo pirmą vietą 80 m. kliūtiniam bėgime (14.1 sek.) ir 400 m. bėgime (66.0 sek.) — naujas š. A. lietuvių rekordas.

Varžybas moterų klasėje laimėjo lietuvaitė 60:48, tačiau pas vyrus viršijo ukrainiečiai 106:66.

Sportininkų registracija

I liepos 23-24 d. Clevelande įvykstančias žaidynes atvykstančių sportininkų apsisistojimo vieta yra Commodore Hotel, 1990 Ford Dr. (kampas Euclid Ave. ir Ford Dr.) Telefonas: 421-3900.

Čia bus budima penktadienį nuo 8:00 P.M. Čia kartu bus informacijos centras ir iš čia bus skirstomos nakvynės pas privačius asmenis apsisistojantiems.

Pabaltiečių varžybu pasirodymas

1966 m. Pabaltiečių Lauko Teniso pirmenybių įvykstančių š. m. liepos 23-24 d. Clevelande programa papildyta vyrų-senjorų klasės (virš 39 metų) vienetu ir dvejetu.

Kas liko iš "Sandūnų" parko?

Atstovų rūmų vidaus reikalų komisija praeitą trečiadienį vėl perbalsavo savo priešporą savaičių priimtą nacionalinio parko prie Michigano ežero steigimo bilių, iš senato priimtų arti 11,000 akų sumažinant iki nebeilgų 9,000 akų, taip pat sumažinant sumų pinigų privačiai nuosavybei išpirkti iš 26,760,000 iki 21,700,000 dolerių. Iš parko plano išimtos Ogden Dunes, bet Dune Acres paliktas laisvas paežeriui praėjimas; taip pat į parką įjungiamas Tremonto "Trikampis". Apie Beverly Shores nieko neujesnio nepranešama.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

President, netaisijant ir pabaltiečių nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Kvietimui nuo 9 val. ryto iki 8 val. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Charters and Supervised by the United States Government
2212 W. CERRA ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanekas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

Atmatoms versti vieta
Armijos inžinierių korpusas prisipažino savo atmatas verčius į Michigano ežerą. Korpuso atstovas Thomas Hicks pareiškė, kad iš Calumet upės ir Chicagos uosto korpusas verčia į ežerą atmatas per dešimtį mylių nuo kranto. Armija nenorint į ežerą verst, bet neturint kur kitur verst...

4 1/2% 5%

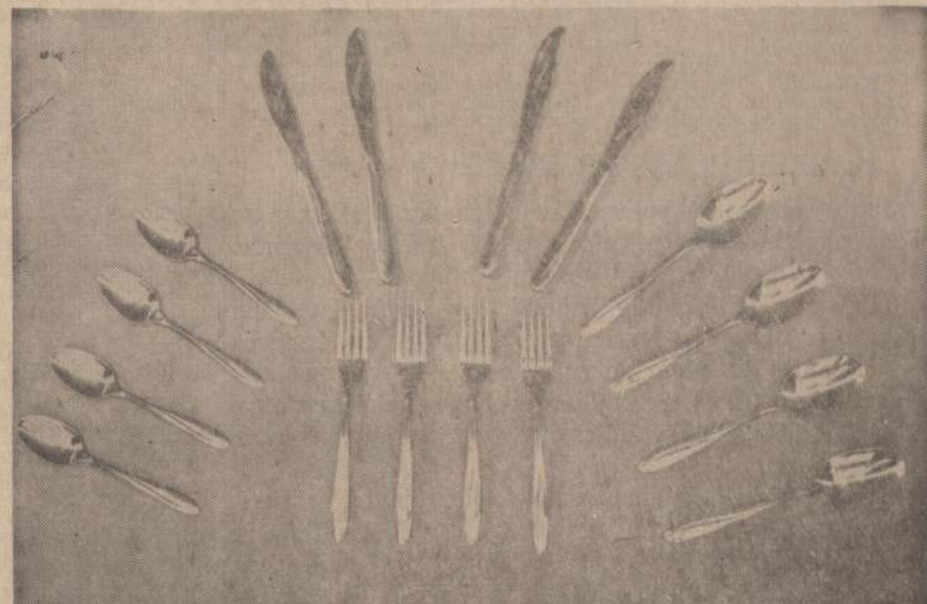
current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632

VALANDOS: Pirmad., Antradi., Penkt. ir Šeštadienį 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiadienį, Ketvirtadienį, 9 v. r. — 8 v. vak.

NERŪDIJAMO PLIENO DOVANA

16 vienetų nerūdijamas Superior Stainless STALO SETAS KETURIEMS ASMENIMS

Tikrai atidarykite \$500.00 arba didesnę taupymo sąskaitą arba pridėkite šią sumą prie dabartinės sąskaitos ir šis puikus 16 vienetų ROYAL STAINLESS SETAS, pagamintas garsios International Silver Company, bus jūsų nemokama dovana. Jis išlaikys savo grožį visą gyvenimą be reikalo švelsti arba prižiūrėti, ir kiekvienas vienetas yra garantuotas. Pasiūlymas baigiasi liepos 30 d. Tikrai viena dovana šeimai, ir prašome neprašyti siųsti dovanų paštu. Atsargos yra ribotos, todėl prašome atvykti šiandien.

Ar reikalingas planas jūsų reikalams? Šv. Antano b-vė jį turi.

UŽDIRBKITE DAUGIAU PINIGŲ ŠIANDIEN!

4 1/2% 5 1/4%

Dividendų čekiai išsiunčiami kiekvieną ketvirtą investavimo sąskaitoms, sudarytoms šimtinėmis sumomis.

Uždirba Bonus sąskaitoje laikomos santaupos. Dabartinis bėgamas dividendas papildomas (depozitai turi būti \$750.00 arba kitoms tokioms sumoms). Paprašykite smulkesnių informacijų.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th St.

CICERO - 60650

Ph. 656-6330

Joseph F. Grihauskas, EXECUTIVE SECRETARY

HOURS: Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Wed. Closed

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVE, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 12 milijonų dolerių dividendų. Šiais metais išmokami dividendai sieks beveik du milijonus dolerių. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stiprus finansškai ir teikti pačius geriausius patarimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$55,500,000.00 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVE kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate applanke mūsų 55 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos idomiausios visoje Chicagoje. Pradedant liepos (July) 5 dieną visi atsilankiusieji bus vaišinami šaltu lemondadu, skania kava su lietuvišku siriu ir kitais skanumynais. Nėra reikalo būti mūsų taupymo ir skolinimo nariu, kad galėtumėte pasisvečiuoti pas mus. Atvykusiems bus parodyti visi bendrovės įrenginiai, pagerinimai ir pragažinimai.

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money

- order checks. No service charge to members
12. U. S. Postal Stamps Machine Service
13. We sell Travelers Checks
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service

16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$16.00
pusiui metų \$8.50
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje

metams \$14.00
pusiui metų \$7.50
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose

metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben drow, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Gandhi taikos pastangos nesiseka

Indijos premjerė Indira Gandhi nuvyko į Maskvą su tikslu paveikti sovietų valdžią siekti taikos Vietname. Bet atrodo, kad jos pastangos neuš niekais.

Indira Gandhi bandė prikalbinti Kremlių, kad jisai drauge su Britanijos vyriausybe šauktų naują Ženevos konferenciją Vietnamo taikos reikalui. Nors jos pasikalbėjimas su S. S. R. S. valdovais buvo konfidencialus, bet spaudoje pasklido žinios, kad jos pasiūlymas tapo atmetas.

Šias žinias Kosyginas netiesioginiu būdu patvirtino, dviem atvejais viešuose pobūviuose, Kremliuje ir Indijos pasiuntinybėje, pareiškdamas, kad iniciatyva Vietnamo taikos konferencijai šaukti priklauso Šiaurės Vietnamui, o ne Sovietų Sąjungai arba Britanijai.

Kosyginas (aišku, ir jo bendradarbiai Kremliuje) nesiskaito su tuo faktu, kad Ženevos konferencijoje, kuri 1954 m. padarė planą Indokinijos sutvarkymui, Britanija ir Sovietų Sąjunga pirmininkavo ir kad joms buvo pavesta ir toliau rūpintis Ženevos nutarimų vykdymu.

Šitos pareigos sovietų premjeras jau nenori prisiminti ir siūlo ją perduoti Hanojaus režimui — atseit, Šiaurės Vietnamo valdžiai, kurios prisakyje stovi Ho Chi Minh.

O pastarasis stato sąlyga, kad, pirma negu prasidės deryboms dėl taikos Vietname, Jungtinės Amerikos Valstybės turi ištraukti savo ginkluotą jėgą iš Pietų Vietnamo — kitaip sakant, atiduoti Pietų Vietnamą komunistams! Su tuo JAV, žinoma, nesutiks.

Kremliui šitaip nusistatčius, negalės nieko padaryti ir britų premjeras Harold Wilson, kuris ketina šeštadienį (šandien) skristi į Maskvą pasikalbėti su rusais.

Taigi Rusija atsisako imtis žingsnių, vedančių į taiką Vietname. Taikos deryboms yra priešiniga ir komunistinė Kinija. Tad kas gi lieka daryti Jungtinėms Amerikos Valstybėms?

Nelieka nieko kita, kaip tik tęsti kovą, iki priešas savo nusistatymą pakeis. Jisai neteks noro kariauti, kai įsitiks, kad ginklo jėga jisai nieko negali pasiekti.

Nors Indijos premjerės taikos pastangos nesiseka, bet jos kelionė į Maskvą nebus bereikalinga, nes jos nepasisekimas atidarys akis tiems, kurie dėl Vietnamo karo tęsimo neteislingai kaltina Jungtines Valstybes. Tarp kity, atsidarys akys ir Britanijos "kairiesiems" darbiečiams, kurie nenori, kad jų vyriausybė remtų prez. Johnsono politiką Vietname.

K. OLEKA

IŠ ATSIMINIMŲ

Apie Išlaugo ūkininkų streiką 1935 m.

Apie Išlaugo ūkininkų streiką 1935 m.

1930 m. Lietuvos ūkį ištiko didelė krizė, pasireiškusi žemės ūkio produktų kainų smukimu. Svarbiausias mūsų ūkininkų pajamų šaltinis tais laikais buvo grūdai, ypač kviečiai. Po aukštų javų kainų 1929 m.—jos pradėjo kristi. Jei 1929 m. kviečių centneris buvo iškylęs iki 40-45 litų, tai vėliau, kainoms bekrinant, nusmūko iki 6 ar 6,50 litų. Krito nesulaikant visų žemės ūkio gaminių kainos, kai tuo tarpu pramonės gaminiai laikėsi senų kainų.

Valstybės ir savivaldybių mokesčiai tebebuvo senai, nustatyti gerais laikais. Krizė slėgė ne vien Lietuvą, — ji buvo apėmusi Šiaurinę Ameriką ir Europą. Kad galėtų sušvelninti krizę, JAV naujai išrinktas prezidentas Rooseveltas, perėmęs valdžią, nuvertino dolerį 40%. Jo pavyzdį tuojau pasekė Anglija ir eilė kitų valstybių. Ši aplinkybė palengvino nuvertinusioms savo valiutą valstybėms

pergyventi krizę; mums gi tas svetimų valiutų nuvertinimas dar labiau sustiprino ūkinį slopinimą.

Dalykas toks, kad mūsų vyriausybė pasiliko prie senos lito vertės, motyvuodama maždaug tuo, kad mūsų eksportas nepadidės, nes jis ejo daugiausia į Angliją ir buvo kontingentuotas. Prie šios situacijos už eksportuojamus sviestą ir bekonus mes gaudavome iš anglų nors tą patį svarų kiekį, kaip ir pirmiau, bet, pakeičiant juos į litus, litų skaičius buvo 40% mažesnis, negu pirmiau. Ir ūkininkams mokamos kainos turėjo būti atitinkamai sumažintos. Kitų rinkų mūsų ūkio gaminiams mes beveik neturėjome. Šiek tiek paimdavo Vokietija. Bet tais laikais Klaipėdos krašte prasidėjo reikštingi nacių įtaka; tas ardė mūsų gerus santykius su Vokietija. Norėdama paspausti mus, Vokietija uždarė savo rinką mūsų gaminiams. Ūkio produktų gamyba buvo gera, bet gaminių pertekliaus neturėjome kur dėti. Ūkininkų iš-

laidos pasiliko tos pačios kaip pirmiau, o pajamos nusmuko. Mūsų ūkininkas dirbo tik už "pilvą", negaudamas tinkamo atlyginimo ir nepajėgdamas suvesti savo išlaidų galą su galu. Ūkininkų būklė pasidarė nepačiomą. Žemės ūkio Rūmai, pavedus žemės ūkio Ministeriui, ėmė tyrinėti žemės ūkio pelningumo klausimą ryšium su krize. Sudaryta šiam reikalui speciali komisija, kruopščiai ištyrusi visus duomenis, rado, kad laikotarpyje nuo 31 iki 36 metų vienas ha. du metu davė nuostolių nuo 3 iki 5 centų, o kitus sekančius du metus davė jau pajamų maždaug, rodos, nuo 3 iki 6 centų.

Išlaugo rajono ūkininkai turėjo, palyginti, neblogas žemes, buvo geri šeimininkai, pasižymėjo gal kiek aukštesniu pragyvenimo lygiu, negu tolimesnių nuo Kauno vietovių kolegių. Jie buvo ir geriau apsišvietę. Skaitė laikraščius. Reta šeima neturėjo Kaune įstaigose sūnaus ar artimo giminių. Netekus pajamų iš grūdų ūkio, pradėjo pereiti prie gamybos pieno, kurį Kaune vis dar buvo galima parduoti. Kad palengvėtų pieno pristatymas į Kauną, mudu su Aleksandru Žilinsku sumanėme įkurti Išlaugo (dvidešimt kilometrų nuo Kauno plentu) pieno apdirbimo bendrovę. Šis sumanymas rado didelį pritarimą ir bendrovė buvo įkurta. Į jos pirmą valdybą įėjo abu iniciatoriai, ūkininkas Varkala ir Kazimieras Gustaitis. Į bendrovę nariais įsirašė beveik visi Valenčiškės kaimo ūkininkai, kurių žemės priejo prie pat Išlaugo, žymi dalis Pakuonio, Panemunės valsė, ir Išlaugo rajono Marijampolės apskrities ūkininkai.

Bendrovė nusamdė Išlauge patalpą pieninei, surado tinkamą vedėją ir susitarė su Pieno Centru Kaune pristatyti pieną jam, kol bus įrengta moderniška pieninė su perdirbimo mašinomis. Pienas buvo pristatomas kreditan sutarta kaina ir apmokamas maždaug gale mėnesio. Kainos buvo neuaukštos, beveik per pusę mažesnės, negu pačiam mieste, bet ūkininkai, neturėdami kur dėti pieno, visgi vežė jį į bendrovės pieninę.

1935 m. žemos kainos buvo pradėtos Pieno Centro dar labiau siaurinti. Rodos, rugpjūčio ar rugsėjo mėn. jos vieno mėnesio bėgyje buvo sumažintos du kartus. Smulkmenų kainų neatsimenu, bet atsimenu, kad jos buvo tiek žemos, jog beveik neapsimokėjo pieną parduoti. Kiek kainos buvo kritusios, galima spręsti iš debatų, vykusių Kauno Miesto Taryboje. Atstovas Chodosas Tarybos posėdyje kritikuojo miesto nustatytas kainas už vandenį, išsireiškė: "ponai, Kaune už vandenį mes turim mokėti brangiau negu už pieną".

Pieno statytojai susirūpino keblia padėtim. Susidarė komitetas ginti ūkininkų reikalus. Į jį įėjo ir Veiverių apylinkės atstovai. Man teko su kai kuriais jų išsikalbėti. Buvo diskutuojama klausimas, ar galima streiku pagerinti situaciją. Iš pasikalbėjimų buvo aišku, kad ūkininkai yra netekę kantrybės. Jie planavo streiką, manydami įtraukti ir Lapių ūkininkus. Tuo tarpu priejo rugpjūčio mėnesio galias ir, kai ūkininkai nuvyko į Išlaugo pieninę pasiimti priklausiusio jiems užmokesčio už pristatytą pieną, tai pieninės vedėjas paaiškino, kad Pieno Centre Parėdymu už pieną bus mokama ne ta ūbagiška kaina, kuri buvo Pieno Centro paskutinį kartą nustatyta šiam mėnesiui, bet dar žemesnė. Reiškia, vieno mėnesio bėgyje Pieno Centras jau trečią kartą numušė kainą. Pienininko pasakojimu, ūkininkai buvo labai nepatenkinti ir, nesigalėdami šurkščių žodžių, kėlė triukšmą ir žadėjo pradėti streiką, neveždami pieno į pieninę. Kai ant rytojaus iš ryto į pieninę pasiūnčiau padvą su pienu, tai ji grįžo atgal, neatidavus pieno. Vežikas aiškino, kad pieninėje streikas. Viską

metęs nuvykau Išlaugą ir radau didelį būrį ūkininkų, apstojusių ties plentu pieninę. Pamatęs, koks reikalas, liečiau vedėjui uždaryti pieninę ir nerzinti ūkininkų. Jau tą pat dieną prisirinko Išlauge daug ūkininkų ir pradėjo kontroliuoti važiuojančius Kauno link, neleidami vežti ne tik pienu, bet ir šiaip kitus produktus. Streikininkai stabdė pieno vežimą ir kitais keliais. Buvo atsitikimų, kad streikbrėkeriams buvo daužomi ratai.

Pirkkliai pasuko transportus kitu keliu, neprivažiavus Išlaugo, būtent vieškeliu Šaltupis-Panemunė. Kad užkirstų ir šį kelią, streikininkai plento užtvartą perkėlė toliau į rytus, į Šaltupio slėnį. Šaltupis — tai menkas upeliukas, įtekąs į Šventąją, bet turi išrausę gilia vagą ir gana aukštus iki 60 m. krantus. Rytinėje jo pusėje nedidelis šilas. Čia patogų kontroliuoti plentą ir, reikalui esant (puolant policijai), galima lengvai pasitraukti į šilą.

Pirma streiko diena praėjo be policijos įsikišimo. Tą pat dieną streikas prasidėjo ir Veiveriuose. Jau antrą streiko dieną Šaltupio slėnyje pradėjo rodytis policija, nevardodama ginklų. Streikininkai pradėjo skelbti vyrų mobilizaciją, kad apgintų plentą. Sutraukta buvo daug žmonių. Vyktant man į plentą pažiūrėti, kas darosi su piene, sutinku grįžtančius iš sargybių ties Samapole (A. Žilinsko ūkis) apie 60 raitelių, juosius puikiais žvilgančiais žirgais. Iš tolo žiūrint pamaniau, kad tai Kauno gusarai. Priartėjus būriui paaiškėjo, kad jis be ginklų. Priešaky jojo ant nušerto juodberio ūkininkaitis Kazys Juodis, Pakuonio Šiaulių būrio vadas. Tai buvo įspūdingas reginys. Būrio pasirodymas Šaltupio slėnyje turėjo, be abejoj, pradžianančios įtakos streiko dalyviams. Kai nuvykau į Išlaugą, tai ant plento sutikau keletą pažįstamų ūkininkų, grįžtančių nuo Šaltupio; jie pasakojo, kad streikininkų sargybos laikos tvirtai ir kontroliuoja važiuojančius.

Į pavakarį užtvartai buvo sustiprinti. Susirinkusių žmonių galėjo būti keli šimtai. Bet ir Kaunas nesnaudė. Sekančią dieną iš Kauno atvyko policijos ekipažas su sanitariais ir raudonojo kryžiaus ženklu automobiliu. Beginkliams ūkininkams nesiskirstant prie policijos pajėgas, buvo atidaryta į juos ugnis. Rezultate keletas sužeistų, kuriuos spėta paslėpti šilė. Vienas buvo nukautas ir keletas paimta belaisviai. Nukautasis, kurio pavardės dabar neatsimenu, buvo vieno ūkininko bernukas, atvykęs į plentą pavaduoti savo šefą. Streikas buvo palaūžtas. Kaip vėliau teko sužinoti, tuo pat maždaug laiku ginklų jėga buvo atidarytas ir Veiverių plentas, kur nuo policijos kulky krūto ūkininkai Gustaitis, jo sūnus ir Veiverys. (Nukautieji buvo tautininkų partijos nariai). Planuojamas Lapių valsčius dar jam likviduotas, bet ūkininkai nepasidėjus, suimant iniciatorių ūkininkus iš Eigirgalos-Persalauską ir Smitą.

Tokiu būdu Išlaugo ūkininkų streikas policijos jėgomis buvo užgniaūžtas, bet ūkininkai pieno vežti į pieninę neskubėjo. Tik, kai bendrovės valdybai pasisekė išsistatyti Pieno Centre kiek aukštesnių kainų, — ūkininkai nusiramino ir atnaujino pieno pristatymą. Suimtųjų Persalausko ir Smito žmonoms surašiau prašymus, adresuotus Krašto Apsaugos Ministeriui gen. Šniukštai, prašydamas paleisti jų vyrus kaip nepadarčiusios jokio nusikaltimo darbo. Jie buvo paleisti. Tarp suimtųjų Išlauge buvo vienas ir mano darbininkas. Tai buvo proga man nuvykti į Marijampolę ir Karo komendantūroje prašyti suimtąjį paleisti. Karo komendantu buvo pulk. Kerbelis, žinomas iš kovų su Želigovskio armija. Į mano prašymą

Ramunė Kvilytė, atidariusi paveikslų parodą Chicagoje, paprašė Jaunimo Kongreso pirmininką Algį Zaparecką perkirpti parodos atidarymo kaspiną. Foto A. Gulbinsko

suintąjį darbininką ir kitus paleisti pulk. laikėsi labai kietai, teigdamas, kad streikas esąs bolševikų darbas. Mano tvirtinimams, kad streikas nieko bendro neturi su bolševikais, nelabai pasidavė, bet šiek tiek suminkštėjo ir pažadėjo patikslinti mano informacijas. Po dviejų dienų darbininkas buvo paleistas. Gal ir kiti suimtieji buvo paleisti, tačiau to aš nežinau.

Nors streikas vyko grynai dėl ekonominės ūkio būklės, nebuvo vartojama ginklo, nebūvo siekiama jokio perversmo ar valdžios pakeitimo, tačiau vyriausybė, kuri valdė kraštą be jokio seimo, žiūrėjo kitaip. Ji paskyrė šiam streikui ištirti specialų teismo tardytoją, teisėją p. Navickį, pasitraukusį vėliau nuo bolševikų į emigraciją ir mirusį Hamiltone, Kanadoje.

P. Navickis nesurado jokio sąmoklo prieš vyriausybę, nesurado taip pat ir bolševikų dalyvavimo, bet patraukė atsakomybėn keletą eilinių ūkininkų (Rutkauską, Varkalą ir kt. pieno pristatytojus) kaip smurtininkus. Nors esu skaitęs kaltinamąjį aktą, surašytą prokuroro, bet straipsnio, kuriuo ūkininkai buvo kaltinami, dabar neatsimenu. Patrauktieji teismu buvo teisimo nubausiti nedidelėmis bausmėmis — po kelis mėnesius kalėjimo.

Gandai, kad Išlaugo streiką sukurstė bolševikai, atkrito. Lietuvos ūkininkai bolševikų ne-

kentė labiau, negu velnias kryžiaus. Jie gerai žinojo, kad bolševikai Rusijoje ūkininkus apiplessė, atimdami jų turtą ir žemę ir grąžindami juos į baudžiavą, pridengtą kolkozinių figos lapeliu.

Slėgianti ekonominė krizė pirmą kartą Nepriklausomoje Lietuvoje suvienijo ūkininkus, kurie gyveno iš ūkio. Streike dalyvavo visų partijų ūkininkai, neįskiriant nė tautininkų, nedalyvavo tik bolševikai. Jų pasigyrimai tarybinę spaudą (Vilniaus Tiesoje) yra akipėšiškas tiesos iškreipimas. Gaila, kad atsidaro žmonių, kurie šiuo metu patikėjo. Turiu galvoje Gražikių ūkininkų bylą vadinamame "Karo Lauko Teisme", kur buvo nuteisti už streiką ir suaudyti ūkininkai Petrauskas, Pratasevicius, Norkevičius ir Šarkauskas, ir tuo pačiu kaltinimu antrą bylą, vykusią 1936 m. jau Kariuomenės Teisme. Vienam iš šios grupės buvo pasisekė 1935 metais pabėgti į Šiaurinę Suvalkiją. Vėliau jis buvo sumintas ir teisiamas jau ne lauko teisme, bet Kariuomenės Teismu. Man teko jį ginti iš paskyrimo. Jis buvo kaltinamas už tuos pat veiksmus, kaip minėti suaudytieji, pagal ypatingus apsaugos įstatymus, išleistus valstybės tarybos pačioje besiduriančios Lietuvos pradžioje, kai mums grėsė lenkų, bolševikų ir bermontininkų pavojai. Mano gynamajam grėsė irgi mirties bausmė. Aš nurodinėjau,

kad kaltinamojo veiksmai yra grynai ekonominio pobūdžio ir minėtas įstatymas, taikomas kitiems įvykiams, negali būti šiuo atveju pritaikytas. Prašiau kaltinamąjį išteisinti. Kariuomenės Teismas jau paskyrė ne mirties bausmę, bet kalėjimo tris metus.

Dabar, praėjus 30 metų po šių įvykių ir prisiminus juos, darosi ypač skaudu. Juk kaltinamasis ir anie keturi suaudytieji buvo įpainioti ir įvilioti į streiką ne bolševikų agitacija, o mūsų žvalgybininkų, kurie, įsipašindę Stalupėnuose proklamaciją, jas platino Gražikiuose, gundydami ūkininkus streikuoti. 1936 metais, gindamas bylą, aš šios aplinkybės nežinojau ir negalėjau ją operuoti. Nė kiek neabejoju, kad, jei ši aplinkybė būtų buvusi žinoma, Kariuomenės Teismas būtų kaltinamąjį išteisinęs.

Ryšium su tuo, kas buvo anksčiau pasakyta, skandalingas karo lauko teismo sprendimas, kuriuo buvo nuskinta gyvybės keturiems lietuviams ūkininkams, turi būti laikomas iš pagrindų neteisėtu, sunkiu nusizengimu.

4¹/₂%

VISŲ RŪŠIŲ
TAUPMENOMS
4 KARTUS
METUOSE

Taupmenos idėtos iki 15 dien. mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

Paskolos namams įsigyti ar taisyti.

TURTAS . . . \$103,000,000.00

REZERVAI . . . \$9,800,000.00

BENDROVĖ IŠ SENO VEDAMA TEVO IR SŪNAUS.

JUSTIN MACKIEWICH,
Direktorių Tarybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Prezidentas

**STANDARD
FEDERAL**

**SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION
OF CHICAGO**

4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSA, NOSIUS
IR GERKLES LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: P-3229
Rez. telefonas: W-3076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguosius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Telefonas: P-8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir šeštadien. ofisai uždaryti.
Rez. telefonas: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rez. tel.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9
antr., penktadien. nuo 1-5, treč.
ir šeštadien. tikrai susitarus.

Tel. ofiso: ME 4-1414, rez. RE 7-6467

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. d.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rez. tel.: GArden 3-7278

Grovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAISO AKINIUS
PERSIKELE I
8059 So. WESTERN AVENUE
Valandos tikrai pagal susitarimą.

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisai: 585-2525
Rez. tel.: TRiangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antr.,
Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir bute Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. tel.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antr., penktad. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 06624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad.
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val: antr., nuo 2-5 po pietų
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Rez. telefonas: PR 4-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisai 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296
Val: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak.
Šeštad. 10-12 val. ryto.
Kitas ofisai 4644 So. Ashland Ave.
Tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 val. p. kasdien.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
abu ofisai uždaryti.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ liguosius
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL: pirmad., antr., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien.
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Chicago's Lietuvių Našių ir Našių
liukų Draugis Klubas rengia pikniką,
kuris įvyks sekmadienį, liepos
17 d. Onos Bruzgulienės sode, 8274 S.
Kean Ave. Susirinkimas pagamins
siltų skanų valgių. Veiks baras su
visokiais gėrimais. Sokioms gros G.
Joniko orkestras. Rengimo komisija
kviečia visus narius ir svečius atsilankyti
ir linksmai praleisti popietį
tyrime ore.

Komisija ir Valdyba

— Lietuvių Moterų Piličių Lygos
išvaziavimas (Piknikas) įvyks sekmadienį,
liepos 17 d. Juozo Liepos sode (priešais
Lietuvių Tautines kapines). Pradžia 12 val.
Bus gardžių užkandžių, salto gerimo,
gros smagus orkestras sokioms. Prašom visuomenę
atsilankyti ir praleisti keletą valandų
gamtoje.

Kviečia Komisija

— Amerikos Lietuvių Piličių Pa-
salpos klubo mėnesinis susirinkimas
įvyks sekmadienį, liepos 17 dieną
1:00 val. popietį Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd Street. Narsis ir nari-
ni malonėkite atsilankyti. Apatarsite
begėnus klubo reikalus, kurių yra daug.

Rose Didžiagalvis, rašt.

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI
NAUJINIENAS

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2122
Rez. telefonas: Gibson 8-6195
Prima liguosius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatliepia, tai telefonas: GI 8-6195
ATOSTOGOSE IKI RUGP. 1 D.

Tel. ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
ATOSTOGOSE
IKI RUGP. 1 D.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch-Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: P-8-3084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI**DR. G. SERNER**

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Išlaiso,
Ofisai ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8,
treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiad.
uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI**MOVING**

Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
- ANTONAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

MES TURIM RADIJŲ SU
DVEJŲ METŲ
GARANTIJĄ
IR DALIMS IR DARBŲ
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • STEREO • ORO VESINT.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruokos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**Kaip buvo nužudytos
8 studentės slaugės**

Ka papasakojo gyva
išlikusi devintoji

Miss Corazon Amurao, fili-
pinietė, kuri išliko gyva pasis-
lėpusi po lova žudiko nepas-
lėbėta, prieš paguldama į li-
goninę papasakojo policijai,
kad apie 11 valandą trečiadie-
nio naktį studentė slaugių re-
zidencijoje 2319 E. 100th
street, namie buvo 6 slaugės,
ir dvi (viena Miss Amurao)
miegojo viename kambaryje,
keturios kitame.

Tuo momentu kažkas pasi-
beldė į duris ir vidun įėjo vy-
ras vienoje rankoje revolverį,
kitoje peilį nešinas. Jis palie-
pė Miss Amurao ir antrajai
keltis ir eiti paskui jį į kitą
miegamąjį, kur priklės ketu-
rias ten miegojusias, visas še-
šias suvarė į trečią kambarį.
Čia jis paėmė lovos paklodę
ir savo peiliu ją suraižė ilgais
diržais, kuriais pradėjo slau-
gės surašyti užpaklyje su-
dėtas rankas. Jam taip besi-
darbuojant, ir rezidenciją gri-
žti ir suėjo į kambarį dar trys
slaugės, kurioms jis taip pat
surašiojo rankas, nors Miss
Amurao tos scenos jau nebe-
matė, nes banditui nepastebi-
mai spėjo palysti po lova ir
prie sienos prisiglaudusi iš-
vėrė per visą naktį. Ji tik pa-
mena, kad vyriškis jas raišo-
damas visą laiką ramino, sa-
kydamas, jog joms nieko blo-
go jis nedarys, jam tik reikia
pinigų parvažiuoti į New Or-
leaną.

Tolimesnė naktis jai praėjo
kaip koks košmaras, iš kurio
ją prižadino laikrodinis, kurs
buvo nustatytas 5 valandai ry-
to. Vis tebebijodama, kad pa-
baisa yra kur nors name, ji
dar ilgą laiką kentė, bet ka-
dangi viskas buvo nepaprastai
tyla ir ramu, ji išdrįso judėti,
vargais negalais atpalaidavo
surištas rankas ir išlindusi iš
palovio pamatė visą baisybę.
Pra langą ji pradėjo isteriš-
kai rėkti. Išgirdę žmonės pa-
sukė policiją...

give...
so more will live

HEART
FUND

6 Metų Mirties Sukaktis

A + A

KOTRYNA MIKULENAS

(KAPOČIUTE)

Gyv. Sebring, Florida

Mirė 1960 metų liepos mėn.
17 dieną, sulaukusi 66 metus
amžiaus.

Gimusi Lietuvoje. Kilo iš
Suvalkų gub., Marijampolės
apsk.

Amerikoje išgyveno 51 metus.
Po gedulingų pamaldų buvo
nulaidyta į Šv. Kazimiero kapi-
nes liepos 23 d.

Paliko dideliamė nulaidime
vyras Antanas, sesers dukterys:
Agnes Rogers, Anna Zaba-
bella su šeima, Helen Balsavich
su šeima, svogeris Norbert
Mikulenas su šeima, pusbroli
Kazimieras Paplauskis su šeima,
kiti gimines, draugai ir pažįsta-
mi. Lietuvoje liko sesuo su šeima.

Mano brangiausias žmogus
pagarbi 1968 m. liepos 17 d.
bus laikomoms Šv. Mišios Šv.
Kotrynos bažnyčioje, Sebring,
Florida.

Prabėgo 6 metai, kai atsi-
skyrė iš mūsų tarpo.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiau-
sioji, niekuomet neužmiršime.

Nulaidė leika:

Vyras Antanas, Sesers
Dukterys ir gimines.

**Frico Skėrio pranešimas
apie Vasario 16
gimnaziją**

Mokytojas Fr. Skėrys, atvy-
kęs iš Vasario 16 gimnazijos,
darydamas pranešimą Ziono
parapijos sekmadienį, liepos
10 dieną, pareiškė, kad lietu-
vių organizacijos išievojimo
palaipsniui silpsta dėl išsis-
klaidymo pačioje išievojimo
ir dėl mūsų tautiečių senėjimo.
Tačiau ir emigracijoje galima
daug ką daryti palaikymui sa-
vo žmonių tautiškumo. Labai
yra svarbu tinkamas ryšių pa-
laikymas.

Vokiečioje veik visi lietu-
vių veikėjai yra pasiekę su-
brundusio amžiaus metų, dėl to
labai svarbu išlaikyti vienin-
telę lietuvių gimnaziją laisva-
jame pasaulyje. Lietuvių mo-
kykla yra galingas veiksnys
lietuvių išlaikyti.

Baigiant šių metų mokslo
metus dalis mokytojų pasikei-
tė. Brandos atestatus išduoda
Karlsruhe miesto Schulobe-
ramt. Vasario 16 gimnaziją
baigusieji neturi sunkumų stu-
dijuoti universitetuose. Visa
eilė jų baigusiujų ir vėliau
universitetuose atitinkamus
egzaminus išlaikusiųjų dabar
yra paskirti dėstytojais, pvz.,
chemijos daktaras Lenartas
Freiburgo universitete, Sla-
žas Illinois universitete. Pra-
dedant mokslo metus buvo
102 mokiniai, baigiant buvo
91. 74 mokiniai pasiekė moks-
lo programos nustatytą tikslą,
o jų tarpe 23 atsižymėjo ge-
rais pažymiais.

Vasario 16 gimnazijos mo-
kiniai daug kur gražiai garsi-
na lietuvių vardą. Tautinių so-
kių grupė dalyvavo Berlyne
surostoje šventėje ir laimėjo
antrą vietą. Vokiečių valdžia
apmoka kelionės išlaidas. Ga-
na gyvai veikia skautai, atei-
tuinkai ir Evangelikų Jauni-
mo ratelis. Pasaulio Lietuvių
Bendruomenė jau 15 metų yra
gimnazijos savininkė. Gimna-
ziją jau yra baigę 59 abitu-
rentai, o jų lankę daugiau
kaip 500 mokinių. Tai didelis
įnašas lietuvių šlaikyti.

J. P.

A. + A.

AGOTAI BUŠACKIENEI - KURAITYTEI

mirus, jos dukterį Elena, sūnų Brunoną ir
žentą Aleksandrą Zujų giliai užjaučiu
Vincas Senda

P A D E K A

A. + A.

ANNA PIKIEL

Mirė 1966 metų liepos mėn. 5 dieną ir palaidota Šv. Kazimiero
kapinėse liepos 8 dieną.

Velionė Anna Pikiel negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai
paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į amžinybės vietą. Todėl mes,
atmindami ją ir apgalvėdami jos mirtį, dėkojame draugams, atvyku-
siams į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpikusiems mišias ir palydė-
jusiems į kapines.

Dėkojame karstanešiams, nunešusiems ją į amžinojo poilsio vie-
tą, ir visiems laidotuvių dalyvavusiems giminėms, draugams bei pa-
žįstams. O Tau, mūsų mylimoji, sakome: Ramiai išėk šaltojo
žemėlį.

Nulaidė leika:

Dukterys: Antanina Laudi, Teklė Butchas su šeimomis,
sesers sūnus Jonas Araskevičius ir pusėsėra
Marijona Ivanauskienė.

A. + A.

FRANK S. JAKAVIČIUS

Gyv. 1046 W. 105th Street

Mirė 1966 m. liepos 15 d., 12:15 val. ryto, sulaukęs 58 metų am-
žiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nulaidė: žmona Aldona, tėvas Frank ir jo žmona Domicielė,
sesuo Eleanor Toei, svogeris Hubert, brolis Leonard Diokis su šeima;
pusbrolis Charles Bishop su šeima, pusėsėra Helen Zeller su šeima,
uošvė Natalija Balandė, svogeris John J. Balandė su šeima, patėvis
James Miller ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklaušė Amerikos Legionierių Dariaus ir Girėno 271 postui, Bi-
rutės Chorui ir Pirmyn Chorui.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį 6 val. vak. Lackawicz koplyčioje,
2424 W. 69th Street.

Pirmadienį, liepos 18 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas į ko-
plyčios į Gimimo Panelės Švenčiausios Marijos parapijos bažnyčią, o
po gedulingų pamaldų bus laidojamas kapinėse.

Visi a. a. Frank S. Jakavičius gimines, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.

Nulaidė leika:

Žmona, tėvas, sesuo, brolis ir kiti gimines.
Laidotuvių Direktorius Steponas C. Lackawicz. Tel. RE 7-1213.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja-
mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel-
sę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vadovai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

TRUMPAI

— Amerikos Lietuvių Ad-
vokatu Sąjunga (Association)
turės savo golfo dieną liepos
20 Silver Lake Country Club,
prie 147th street ir 82 avenue,
Orlando Parke, Chicago's
miesto pietiniame gale. Kiau-
rą dieną golfas, protarpiais
pietūs, pajvairinimai ir pasis-
tiprinimai prie "Devintos sky-
lės." Biletus galima gauti pas
bet kurį advokatą arba Sąjun-
gos ofisą, tel.
HE 4-0680.

♦ Dr. Zigmas Rudaitis, 2745
West 69th St., nuo liepos 16 die-
nos iki rugpjūčio mėn. 1 dienos
bus atostogose.

Elektros sunaudojimas

Edison Electric institutas
praneša, kad per visas Jungti-
nes Valstybes per savaitę, pa-
sibaigusią liepos 9 dieną, elek-
tros energijos suvartota 22,75
bilijonai kilovatvalandų, o
savaitę prieš tai 23,7 bilijonai.
Pernai per tokią pat savaitę
suvartota 20,7 bilijonai. Tai
esą 15,4% daugiau kaip prieš
metus laiką.

Commonwealth Edison Chi-
cagoje skelbia, kad šiame
mieste elektros sunaudojimas
padangėjo net 29,3%. Praei-
tą savaitę sunaudota 768,879-
000 kilovat valandų. Pernai
per tokią savaitę sunaudota
594,755,000.

"NAUJINIENOS" BOLŠEVİKAMS
YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

LOVEIKIS

Telegrama Vissas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausios gėlės ir vainikai, antko-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

DRAUGAS IR POCULIS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET

Telefonas: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO

Nebėra saugumo gatvėse

Automobilių kamsatis gatvėse, per greitas važinėjimas, vaikų gatvėmis bėgiojimas, o dar blogiau — vaikai po viena, du ir net po tris ant dviračių vežinėja tarp automobilių, ir tai darosi ne tik mažesnė saugumo, bet net bulvaruose ir didžiosiose gatvėse. Kodėl taip leidžiama? Juk ir vieniems ir kitiems tokioje padėtyje sunku nelaimių išvengti.

Dažnai keista yra žiūrėti, kaip čia tėvai vaikams augina. Mūsų kaimynai, vakarais kėdės išsinešę pasistato šaligatviuose, sėdi ir žiūri, kaip jų vaikai laipioja ant gatvėje pastatytų automobilių. Jie nepaiso, kad vaikai automobilius suraizgo, subraižė ir net stiklus sudaužo; kiti gėrėsi žiūrėdami, kaip jų vaikai dviračiais gatvės viduryje ratus suka.

Antradienio vakare Wabansia Ave. ir Humboldt Bulvaru automobilis vieną vaiką užgavo ir pavojingai sužeidė.

Vaikai per daug yra palaidi gatvėse.

K. C.

Jeigu nori sužinoti naujaušias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išmokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Frankus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
i Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.

EXPRESS
GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENĖ

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
PREKIŲ VISŲ AMERIKOJ

- Gintarinių žiedų, karolių, apyrankių, auskarų ir kita.
- Rašomų mašinėlių su lietuviškais ir kitų kalbų raidiniais, Europoj ir Amerikoje gamintų.
- Medžio, odos ir kitokių rankdarbių su lietuviškais motyvais, kurie primena Lietuvą.
- Lietuviškų plokštelių, knygų ir gaidų.

Tose pat patalpose siunčiamo įstaiga "WORLD PARCEL SERVICE", Siuntiniai siunčiami tiesiai iš Chicago į Lietuvą ir kitus kraštus, todėl pigiau kainuoja.

Yra didelis prekių pasirinkimas labiausiai Lietuvoje reikalingų. Ka bepraktumėte ar siunčiate, maloniai prašome pasitarti mūsų įstaigoje, iš to neabejotinai turėsite naudą.

J. KARVELIS & CO.
WORLD PARCEL SERVICE
2715 W. 71st Street, Chicago, Ill.
Tel.: 471-1424
Patyrusi Vedėja
D. Karvelytė-Grėbliūnienė

INDUSTRIAL
MAINTENANCE MAN
Live in vicinity 55th & Western.
General mechanical maintenance,
light electrical and some welding.
PR 6-0102

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
SATURDAY, JULY 16, 1966

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Full or Part Time
MACHINE OPERATORS NEEDED

Day or Night Shift

- PRODUCTION GRINDERS
- MILL HANDS
- DRILL PRESS OPERATORS
- PUNCH PRESS OPERATORS
- SHIPPING AND RECEIVING
- BENCH WORK
- TOOL MAKERS (MAINTENANCE)
- DEPARTMENT SUPERVISORS

* Experience preferred — However will train.

These are permanent positions. Offering good starting wages and benefits.

PRINCIPAL MFG.
2701 Gardner Rd. Broadview
Tel. 681-4850

ROUTE MAN —
VENDING MACHINES.

established vending company, will train reliable man to fill automatic vending machines. Full time employment. Good pay. Must qualify for bonding requirements.

APPLY IN PERSON
WEEKDAYS TO 5 P. M.

VEND - WAY
MERCHANDISING, INC.
3922 W. IRVING PARK ROAD

MECHANICAL
DRAFTSMAN
SOME EXPERIENCE
PLEASANT WORKING
CONDITIONS
MANY BENEFITS

HEYER INC.
1850 So. KOSTNER
CHICAGO, ILL.
SEE MR. SPRINGER
CR 7-0130

PAINT SPRAYERS

Openings for experienced men. Excellent opportunities and many company benefits. Located in Bensenville. Will train right men.
PHONE 766-5100
B & W CORP.
110 Gateway Bensenville

OFFSET STRIPPER
MUST HAVE TRADE
SHOP EXPERIENCE.

Call Mr. HASKI
Tel. 664-8656

DIE CUTTING PRESSMAN
Exper. folding cartons work. 1st shift. Make ready on Miehle & Miller equipment. Top sal. and all benefits.
FR 6-5000

MECHANIC - TRUCK
Experienced all around. Excellent working cond. Modern Union shop.
1007 So. DESPLAINES ST.
Chicago, Illinois

HELP WANTED
TRUCK DISPATCHER
For Cook County 38 truck fleet. Excellent opportunity. Phone: CLIFFSIDE 4-3600
Mr. SHERIDAN, Sr.

TRUCKERS

OWNER Operators with late model tractors needed on long term lease for 34 state Perishable operations. New trailers furnished by company.

Call 847-0414

SHIPPING CLERK
ASSISTANT
Will Train. Good Pay. Steady work. Overtime. Annual Vacation.
FASCINATION CANDY CO.
1137 No. WOOD STREET

MACHINE SHOP HELPER
All around man - age no barrier. First shift.
Apply
A. A. WIRE PRODUCTS CO.
6100 S. NEW ENGLAND AVE.

INDUSTRIAL
MAINTENANCE MAN
Live in vicinity 55th & Western. General mechanical maintenance, light electrical and some welding.
PR 6-0102

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Full or Part Time
MACHINE OPERATORS NEEDED

Day or Night Shift

- PRODUCTION GRINDERS
- MILL HANDS
- DRILL PRESS OPERATORS
- PUNCH PRESS OPERATORS
- SHIPPING AND RECEIVING
- BENCH WORK
- TOOL MAKERS (MAINTENANCE)
- DEPARTMENT SUPERVISORS

* Experience preferred — However will train.

These are permanent positions. Offering good starting wages and benefits.

PRINCIPAL MFG.
2701 Gardner Rd. Broadview
Tel. 681-4850

IMMEDIATE OPENING!

CANDY MAKER
With Retail Experience. Permanent Work. For interview Call
CHARLES STOFFEL
312 — 668-4741
Wheaton, Ill.
or Phone or Write

THE CHOCOLATE
SHOP

134 W. SOUTH ST.
KALAMAZO, MICH.
616-343-1031 or 616-345-2459
Harold Maloney

M A N
For pre-cast concrete products. Experienced flexible shaft operator.
Call at
3701 So. St. LOUIS AVE.

WAREHOUSE
M E N
Warehouse work available on day shift. Experience not necessary, many company benefits.
HA 1-7996

DRIVERS
Experienced tractor drivers for local pick-up and delivery. Also dock workers.
Mr. LAMB,
LU 2-2300

MOLD MAKER
Permanent day shift. Opening at competitive rates, for competent plastic mold maker on small to medium sized work. Modern air cond. shop.
Call BERNIE 539-4811
ARTAC ENGINEERING CORP.
2853 IRVING PARK ROAD

DRIVERS
Class D chauffeurs license required.
Full time.
Apply
1201 W. 15th STREET

MAINTENANCE HELPER
Experienced preferred. Willing to train qualified man. Steady work, good pay. Excellent Co. Benefits.
Call BERNIE 539-4811
I. J. GRASS NOODLE CO.
6009 S. WENTWORTH

COST CLERK
Experienced, steady, 5 day week, some overtime, paid hospitalization, paid holidays.
South Side.
LA 3-5600

PUNCH PRESS OPERATOR
Experienced, top wages, plus benefits. Harlem & Lake, across the street from "L" station.
366-0485

STATIONARY
ENGINEER
South side manufacturer has a position available for licensed Stationary Engineer.
Excellent company benefits.
Apply
BIRD & SON INC.
1472 West 76th Street

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
GARSINKIS IR ITI
PASISEKIMA BIZNYJE

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ACADIA SCHOOL
DIVISION NO. 8

Oyen, Alberta, Can.

Teaching opportunities are available in the short grass ranching and wheat farming area of Alberta. Positions available are as follows: Oyen: High School — English, Science, or Business Pattern; Junior High — English-Social Studies pattern. Esther: Senior room — grades 5-7 and Principalship pays \$400. — Sibald — Grade 3-5 room. Low enrollments, modern accommodation at low rental and good working conditions. Salary ranges from \$3,900 for two years training and no experience to \$9,700 for six years of training and ten years experience. Canadian Funds. All applicants must have completed university entrance requirements, at least 3 years of university work towards a degree with over 20 credit hours in education courses and have completed practice teaching as part of their university training. Applications should be accompanied by a complete summary of professional preparation (preferably a transcript of university training) Send a photograph or snapshot, a character reference, a reference on teaching competence and phone number. Inquiries welcomed. Address applications and inquiries to:

W. B. Palmer, Sec.-Treas.
Acadia School Division No. 8
Oyen, Alberta, Canada

CLERK
No experience necessary, will train young high school graduate at this growing South West side Tile manufacturer. Interesting work, light typing, free benefits. Call or apply at personnel office.
KENTLE FLOORS, INC.
4532 SOUTH KOLIN. Tel. LA 3-6814

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS
SUVEJEJAS AR SUVEJA
DIRBTI PILNĄ
AR DALĮ LAIKO
3511 So. HALSTED ST.
Klausti Mr. KAPLAN

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

CLERK TYPIST
Experienced with good typing skill, or will train sharp girl. Age no factor. Excellent company benefits. Call Bob Leonard, Personnel Manager 9-5 daily or apply in person.
PIONEER SCREW & NUT CO.
Tel. 766-9000. 2700 YORK RD.
ELK GROVE VILLAGE, ILL.

EXECUTIVE SECRETARY
Must be experienced with good typing and short hand. Age no barrier, excellent company benefits. Call Bob Leonard, Personnel Manager 9-5 daily or apply in person.
PIONEER SCREW & NUT CO.
Tel. 766-9000. 2700 YORK RD.
ELK GROVE VILLAGE, ILL.

CLERK — TYPIST
for bookkeeping dept.
• VARIOUS DUTIES
• GOOD FIGURE APTITUDE
• SMALL OFFICE
• ALL BENEFITS
• AGE OPEN
2255 So. ROCKWELL ST.
BI 7-7400

EXPERIENCED
PART TIME WAITRESS
WANTED
11 to 3. 5 days a week.
EAGLE RESTAURANT
1743 So. HALSTED ST.

NATIONAL DISTILLERS and Chemical Corp. looking for high school grad. typist. Electric typewriter to train on Friden Flexowriter. Presently local location to move to Oak Brook in Sept. Applications being accepted for other positions.
Call Mr. ROMAN. WA 2-1650

REIKALINGA PADAVEJA valgykloje patarnauti už baro, 5 dienas savaitėje po 6 valandas nuo 10-4 val. p. p. Reikia mokėti angliškai, savininkas lietuvis. Prie 51st ir So. Richmond. Skambinti bet kada tel. 434-7893

SEWING MACHINE
OPERATORS
STANTEX MFG. CO.
453 WEST 43rd ST.
KE 8-1900
PAID HOSPITALIZATION,
HOLIDAYS AND VACATION.

WANTED GENERAL CLEANING
WOMAN
2-days week.
North side. Call 248-8970

RESTORANUI NERINGA REIKALINGA PADAVEJA. Del salygu susitarime. 2632 WEST 71st ST.

PERSONAL
Asmenų ieško

PAIESKOMI
MRS. STRAZDAS IR JESUTIS, 1919-1920 metais gyvenusieji St. Paul, Minnesota. Sūnus gimimo metu Mrs. Strazdas man yra atėjęs didelę pagalbą ir norėdai patirti, kur ji dabar gyvena. Mrs. Strazdas ir Povila Jesutis, arba juos pažįstancius prašau man parašyti. Būsiu labai dėkinga. Mrs. PAUL CHEKITIS, 500 So. INDIANA, CEDARBURG, WISCONSIN

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

NUOSAVYBĖS
PARDUODAMOS IŠ
VARŽYTINIŲ

PARDUODA KOMPANIJOS, KURIOS
DAVĖ PASKOLA
CALUMET CITY

Arti Calumet Expressway kompleksas 5 atskirų pastatų, kurie sudaro 46 butus. 24 butai po 3½ kamb. su 1 mieg., 14 butų miesto stiliaus su 2 mieg. ir 1½ vonios kiekv. ir 8 butai su 3 mieg. ir 1½ vonios kiekv. Vieni namai 2 aukštų, ant didelių sklypų, daug vietos mašinoms pastatyti. Elektra šildomi, patys nuomininkai moka už elektrą ir vandenį. G. E. šaldytuvai, imūryti elektr. virimo pečiai, kiekvienas butas turi atskirą skalbyklą, atskira "patio". Metinių pajamų \$62,460. Kaina \$414,000 su \$104,000 imokėjimu. Pardavėjas duos paskolą 20 metų su \$2,221 mėnesiniu mokėjimu, įskaitant ir 6% palūkanų.

DOLTON
Arti Calumet Expressway kompleksas 6 atskirų namų, sudaranciu 51 butą, 23 butai po 3½ kamb. su 1 mieg., 15 butų 2 mieg. ir 1½ vonios kiekv. 1 namas 9 kamb. butas ir vienas butas su studija. Visi yra išplanuoti pagal tą patį brėžinį kaip ir Calumet City namai. Metinių pajamų \$73,020. Kaina \$486,000 su \$122,000 imokėjimu, pardavėjas duos 20 metų paskolą, mokamą po \$2,008 kas mėnesį, priskaitant ir 6% palūkanų.

Brošiūrą galite gauti pagal pareikalavimą ir drauge pilną paaiškinimą kaip visas tvarkoma.
Skambinkite Mr. Donald F. Moore arba George Zander.

DONALD F. MOORE, INC.
EXCLUSIVE AGENTS
RA 3-7300
7748 So. Ashland Ave.,
Chicago, Illinois

GERAS INVESTMENTAS! Pajamų \$5,500 ir savininkui butas, nuomininkai patys šildo, nauji 220 elektros laidai, nauji alum. dvigubi langai su tinklais. \$33,000. Pietvakarinėje daly. 30 ir Homan.
SVOBODA, 3739 W. 26th St.
LA 1-7038

GRAŽIAI ISLAIKYTAS 12 butų mūrinis, 3 po 5-is, 9 po 4-is, pajamų \$16,488, gali būti lengvai padidintos \$10,000, daug naujų įrengimų, įskaitant 3 automatiniai atšild. šaldytuvai, ir daug kitų pagerinimų, 7 auto garažas, patogioji vieta, 78th ir Ashland. Kaina \$80,000. Savininkas.
Tel. 783-6110

MEDINIS, 2 po 4, pilnas rūšys, naujas gazo šildymas. Marquette Parke. Skubiai, tik už \$15,900.
HE 6-5151

CICERO — 3 BUTAI: 6, 6 ir 5 kamb. lietuvių aplynkė 50th ir 13th St., centralinis šildymas. \$24,900.
BI 2-2162 arba LA 1-7038

SAVININKAS PARDUODA 3 butų mūrinį namą su garažu.
3300 So. HAMILTON. Tel. VI 7-2841

16,900 PILNA KAINA už 3 butų apkalta. Savininkas išvykęs iš miesto. 6-33 kamb., pajamų \$270 mėn. mokesčių tik \$154, gera pajamų nuosavybė, apyl. 14th ir 48th Ave.
SVOBODA, 2134 So. 61st St. Cicero
BI 2-2162 — LA 1-7038

BY OWNER
house and all the extras, 3 bedroom tri-level, centrally air conditioned, paneled family room, wall to wall carpeting, garage. Near schools, churches, shopping and transportation, near 95th & Yates.
Tel. 721-4736

ATIDARYTAS SEKMADIENI,

1-4, SAVININKAS
parduoda 2 butų, geltonų plytų mūrinį, 1-5 ir 1-8. Labai švarus, butai naujai atremontuoti, kabin, virtuvė, šaldytuvai, virimo pečiai, gazo šild. 3 metų senumo, 220 elektra. Daug priedų, savininkui butas.
5036 N. TROY
Tel. 539-7047

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

STANDARD OIL
Service Station for lease

HAMMOND AREA
CAROL
AND
NORTH COTE

Paid training and financial aid available to qualified persons.
FOR PERSONAL INTERVIEW
CALL

PR 9-7200
ASK FOR MR. HICKS

PARDUODAMA MAISTO KRAUTU-
VĖ su šviežios mėsos skyriumi ir namas. Geras biiznis, pardavimo prižastis — liga. Skambinti 927-6588.

FARMS FOR SALE
Okiai Pardavimui

PARDAVIMUI ŪKIS, 12 akrų su pastatais, traktorius ir kiti padargai. 70 mylių nuo Chicago, arti Richmond, Illinois.
Tel. GR 6-5014

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

AR IR KITUR YRA NAMŲ?

5 KAMB. GRAZUS BUTAS, o is fronto ofisas, mūro namas, naujas gazo šild., 59th ir California. \$16,900.
NAUJAS, 5½ KAMB. MŪRAS, alum. langai, 30 p. lotas, arti mūsų \$16,900.
2 BUTŲ NAUJAI APKALTAS, gazo šild., geros pajamos, pora bloku nuo mūsų įstaigos. \$20,000.
3 BUTŲ MŪRINIS, apie 10 metų, du gazo šild., blokas nuo Marquette Parke. \$31,700.
2 BUTŲ DIDELIS MŪRAS, labai švarus, 2x5 kamb., gazo šild., garažas, arti 67 ir Rockwell. \$29,950.

LUKSUS MŪRO REZIDENCIJA, 7-8 metų, central. air. cond, 6½ kamb., 1½ vonios, veranda, 2 auto mūr. garažas, 38 p. lotas, Marquette Parke. \$30,000.

10 METŲ BALTAS MŪRAS, 2x6 kamb., 2 gazo šild., 3 auto mūr. garažas, Marquette Parke. \$47,500.

ZEMES PLOTAS 29 PEDOS ir garažas, Marquette Parke. \$12,000.

RAUSVŲ PLYTŲ REZIDENCIJA, 6 kamb. ir vasaros veranda, gazo šild., 45 p. lotas, 2 auto garažas, Marquette Parke. \$25,000.

ATEIKITE — VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th Street — Tel.: RE 7-7200

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMAI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

BELL — REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

Čia gaunama soc. draudimo knygelė lietuvių k. Kaina \$1.00.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAI-
NOME įvairaus dydžio namus visur. Parpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

MŪRINIS, 6 butai, 3 po 4, 2 po 6 ir vienas 5-ij. Centralinis šildymas, geros pajamos. Gerai prižiūrėtas namas McKinley Parke.

SIMAITIS REALTY
& INCOME TAX SERVICE
273